

Buurtprofiel *Montaña Rey*

Een beeld van de zone Montaña Rey te Curaçao

Buurtprofiel Montaña Rey

Zone 65

Anno 2011

Een beeld van de zone Montaña Rey te Curaçao

MINISTERIE VAN
**SOCIALE ONTWIKKELING, ARBEID
EN WELZIJN**

*Dit project is gefinancierd middels Nederlandse Ontwikkelingsgelden
beheerd door USONA.*

Voorwoord:

Het project buurtprofielen is een initiatief van het voormalig Sociaal Kennis Centrum. Het project is gestart als kwalitatief deelonderzoek van de buurtmonitor. Al tijdens de informatiebijeenkomsten met de wijkvertegenwoordigers is de behoefte gebleken om in de vorm van wijk- c.q. buurtprofielen een totaalbeeld van wijken vast te leggen. Buurtprofielen hebben als doel inzicht te bieden in het ontstaan van de wijken, de huidige situatie en het in kaart brengen van relevante ontwikkelingen.

Met de realisatie van buurtprofielen wil het Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn een bijdrage leveren aan een integrale wijkaanpak voor Curaçao. Door kennis over de wijken te genereren en op een toegankelijke manier te presenteren ontstaat meer kennis over de situatie in de wijken, kan beter ingespeeld worden op de daadwerkelijke behoeftes van de bewoners en kunnen gerichte acties ondernomen worden.

De buurtprofielen hebben als ondertitel meegekregen:

Si mi sa mi pasado i mi presente mi por skohe mi futuro!

Door het verleden te kennen en het heden in kaart te brengen kunnen we onze toekomst gericht bepalen.

Voor u ligt het buurtprofiel van de zone Motaña Rey wij hopen dat een ieder die geïnteresseerd is in deze zone baat zal hebben bij dit document.

Inhoudsopgave:

Voorwoord

Inleiding

- 1. Geografische positionering**
- 2. Historie en cultuur**
- 3. Sociaal-economische en demografische kenmerken**
- 4. Participatie**
- 5. Sociaal Kapitaal**
- 6. Leefbaarheid**
- 7. Veiligheid**
- 8. Gezondheid**
- 9. Sociale kaart**
- 10. Wijkontwikkeling**

Bijlage 1: Profiel van zone Montaña Rey

Bijlage 2: Geraadpleegde informanten

Bijlage 3: Literatuurlijst

Inleiding:

In een buurtprofiel worden objectieve en subjectieve data naast elkaar gezet en met elkaar in verbinding gebracht. Er worden bepaalde ontwikkelingen gesignaleerd en de beleving van deze ontwikkelingen worden verwoord aan de hand van de verhalen van de inwoners zelf.

Elk buurtprofiel begint met een geografische positionering. Daarin worden, aan de hand van de op Curaçao algemeen gangbare zone-indeling, de grenzen van de zones duidelijk weergegeven en wordt aangegeven welke wijken onderdeel van de betreffende zone uitmaken. Na de geografische positionering in hoofdstuk 1 volgt in hoofdstuk 2 een historische schets over het ontstaan van de wijken. In hoofdstuk 3 worden de sociaal-economische en demografische kenmerken op een rijtje gezet. Daarin wordt een situatieschets gegeven hoe de bevolkingsopbouw in de buurt er uit ziet en tevens de situatie ten aanzien van werk en inkomen.

Vervolgens wordt in de hoofdstukken 4 t/m 8 een nadere toelichting gegeven op de aspecten participatie, sociaal kapitaal, leefbaarheid, veiligheid en gezondheid. In hoofdstuk 9, sociale kaart, wordt weergegeven welke voorzieningen en organisaties er aanwezig zijn in de wijken. Tot slot is in hoofdstuk 10 aandacht voor belangrijke ontwikkelingen in de wijken, waarbij in ieder geval specifieke wensen en behoeftes van de bewoners worden meegenomen en aandacht wordt besteed aan de “helden” uit de buurt.

Elk buurtprofiel wordt afgesloten met een 3-tal bijlagen. In deze bijlagen wordt een cijfermatige samenvatting van het profiel van de zone weergegeven, wordt aangegeven welke personen een bijdrage hebben geleverd aan de totstandkoming van het profiel en wordt een overzicht gegeven van relevante achtergrondliteratuur en aanvullende informatiebronnen.

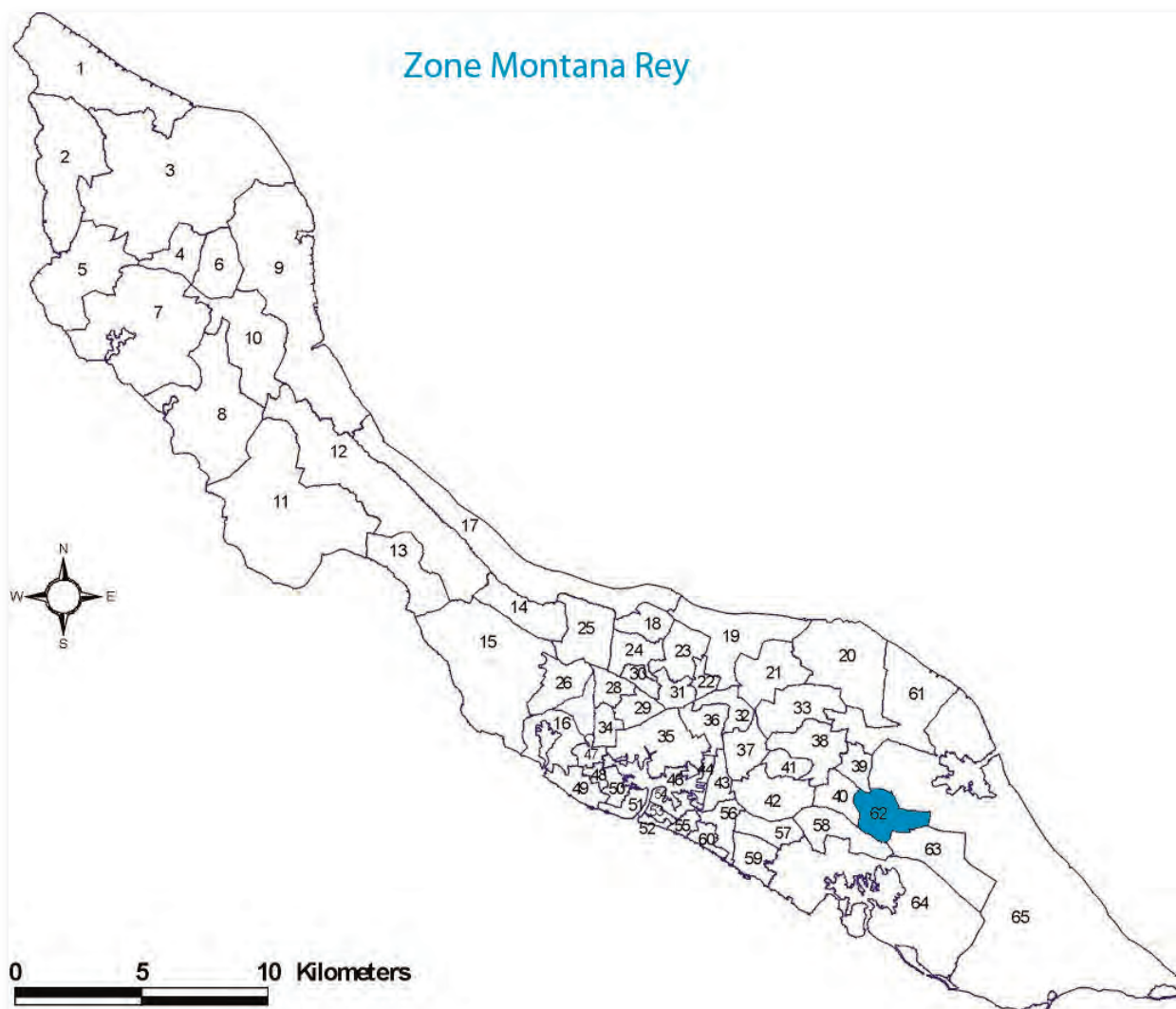

1. Geografische positionering van de zone Montaña Rey

Buurt: Montaña Rey

Zonegebied: 62

Code: 6502

De zone 62 Montaña Rey omvat acht buurten: Beurs, Sosiegu bij Montaña, Montaña Rey Noord, Oude Water, Recompensa, Lang Leven (Langule), Montaña Rey, en Katoentuin.

Daarnaast omvat deze zone twaalf voormalige plantages: Fortuna bij Montaña, Gustavia, Mariposa, San Jose, San Mango, Sosiegu bij Beurs, Speransa Ariba, St. Anthonie, St. Johannes, Sta. Theresa, Transvaal en Zuid Choloma.

Beurs, Sosiegu bij Montaña, Montaña Rey Noord, Oude Water en Recompensa worden ontsloten door de grote weg Kaminda Hose P. Liberia.

Beurs grenst in oostelijke richting aan Kaminda Winfrido Hermans "Frido". In Sosiegu bij Montaña zijn de straten: Kaminda Tibaròs, Kaya Victor X. Archangel en Kaya Juan A.

Lesire. In Beurs zijn de straten: Kaya Slabriki, Kaya Norman E. Calmes “Mac”, Kaya John J. Willekes “Jimmy Boy” en Kaya Harold N. Coster “Haime”.

In Oude Water: Kaya Aegeus (Rei di Atenas), Kaya Aesculapius (Rei di Medisina), Kaya Minos (Rei di Creta) en Kaya Aegis (Protektor di Zeus i Atenas).

In Montaña Rey: Artemisiaweg, Basora Pretuweg, Bragasdushiweg, Bruscaweg, Camaliaweg, Chimichimiweg, Cocolodeweg, Kaya Reinir Bor, Klasmulatoweg, Kruisebloemweg, Lamungrasweg, Macuraweg, Mampuri-tuweg, Mehoranoweg, Oreganoweg, Romangelweg, Saucoweg, Seneblaweg, Stakamahachiweg, Tanchiweg, Tebenkweg, Watakeliweg, Weg naar Fuik (Montagne Rey 213-246, Weg naar Montagne (Weto 167-190), Welensaliweg en Plasa Pastor Henriquez.

Kaya Anamú, Kaya Anasita, Kaya Angélika, Kaya Arnika, Kaya Berbena, Kaya Bèro, Kaya Mimosa, Kaya Ekalipto, Kaya Fènkèl, Kaya Kamacho, Kaya Robardo, Kaya Ruku, Kaya Kottomisi, Kaya Sprenger, Kaya Temétika, Kaya Yerba Luisa, Kaminda José C. Anthonia “Djòs Anthonia”, Kaminda Willems J. Cratz “Shon We Cratz”, Kaminda Venancio F. Isenia “Nacho Polis”, Kaminda Winfrido Hermans “Frido” en Kaminda José P. Liberia “Papa Liberia”.

Lang Leven (Langule) is: Kaya Kané, Kaya Oliba en Kaya Parchita.

Kantoentuin betreft: Kaya Antre, Kaya Gusano, Kaya Kantoentuin, Kaya Pikaron, Kaya Platio, Kaminda José P. Liberia en Kaminda Girigorio A. “Nai” Curie.

In Speransa Ariba een voormalige plantage zijn de volgende straten: Kaya Aphrodite (Diosa di Amor), Kaya Athena (Diosa di Sabiduria), Kaya Aurora (Diosa di marduga grandi), Kaya Ares (Diosa di guera), Kaya Bacchus (Dios di biña i fiesta), Kaya Helios (Dios di Solo), Kaya Selene (Dios di Luna), Kaya Nereus (Dios di laman), Kaya Phaëton (Yu di Helios), Kaya Antigone (Yu di Oedipus), Kaya Ariadne (Yu di Rei Minos), Kaya Zephyr (Bientu di Wèst) en Kaya Boreas (Bientu di Nort).

Van dorpje naar buitenwijk Willemstad

Montaña is een woonwijk ten oosten van Willemstad. Het grenst in het noorden aan de wijk Groot Sint Joris, in het oosten aan de wijk Fuik, in het zuiden aan de wijken Rooi Santu en Jan Sofat en in het westen aan de wijk Santa Rosa. Montaña was, net als veel andere buitenwijken van Willemstad, oorspronkelijk een dorpje en is door de verstedelijking van Willemstad meer een wijk van de stad geworden. Het is een relatief grote wijk die op haar beurt weer is onderverdeeld in kleinere buurten. De wijk bestaat in feite uit twee deelgebieden Montaña Abou en Montaña Rey. Het oudste van de twee zones is Montaña Rey (zone 62). De geocode zone 40 Montaña Abou, bestaat uit de buurten Montaña Abou, Hoenderberg, Weto, Herst, Esperanza en Konfiansa. De naam Montaña is afgeleid van het vroegere landhuis Montaña, dat was gesitueerd op de plek waar nu de Sosiedat San Dominico gevestigd is. Montaña is afkomstig uit het Spaans en betekent 'berg'.

“Het monumentale gebouw op Scherpenheuvel, waarin het Rooms-Katholieke schoolbestuur jarenlang heeft gezeten, bestond al voordat de kerk van Montaña in 1899 werd gebouwd. In 1971 is in Fuik de kerk van Seru Grandi bijgebouwd. De kerk van Santa Rosa is één van de oudste kerken van Curaçao, die werd in 1838 gebouwd. Tot 1899, toen Montaña een eigen kerk kreeg, gingen de inwoners van Montaña in Sta. Rosa naar de kerk. Het bouwen van een kerk was een zware aangelegenheid. Achteraf gezien zou je het kunnen beschouwen als slavenarbeid. De stenen werden vanaf de kust aan de noordkant door vrouwen op hun hoofd gedragen en de mannen maakten gebruik van een kruiwagen.”

Elsio Solassa, sleutelinformant

“Het hele gebied Montaña was in het begin erg dun bevolkt. Het bestond uit slechts enkele huizen, gesitueerd op de heuveltoppen. De meeste mensen die hier woonden leefden van de landbouw. Sommige plaatsnamen in deze omgeving verwijzen nog steeds naar de heuveltoppen: Hanenberg in Rooi Santu en Hoenderberg in Montaña Abou.

Bekende familienamen in Montaña zijn: Kleinmoedig, Polonius en Statia. De plantages Langetuin en Katoentuin waren eigendom van de familie Sprockel. Langetuin was verbonden met Jan Thiel, wat ook in bezit was van de familie Sprockel. Later heeft de familie Jesurun het landhuis Jan Thiel opgekocht.”

Elsio Solassa, sleutelinformant

Montaña maakte onderdeel uit van een netwerk van kerkdorpen dat rond 1840 is gesticht door Mgr. Niewindt¹. De bedoeling hiervan was om onderwijs en godsdienst naar de bevolking te brengen die zich steeds meer verspreidde over het eiland. Het eiland werd onderverdeeld in kerkelijke parochies die allemaal een kerk en een school kregen. De plaatsen voor de te stichten kerken en scholen werden zo gekozen op basis van bereikbaarheid. Voorwaarde was dat de bevolking er gemakkelijk kon komen. Zo ontstond een netwerk van strategisch gelegen kerkelijke en onderwijscentra die later tot kerkdorpen zouden uitgroeien. Naast Montaña en Sta Rosa in Banda Riba zijn er ook in het middengebied (Santa Maria) en in Banda'bou (Barber,

¹Gill, R. (1999), Een Eeuw Architectuur. De architectuur en stedenbouw van de twintigste eeuw op Curaçao, Curaçao

Westpunt en St. Willibrordus) kerkdorpen gesticht². De daar gebouwde kerkgebouwen hebben dus allemaal hun oorsprong in de 19e eeuw. Ingrijpende verbouwingen kwamen veel voor, de parochiepriesters waren in de meeste gevallen tevens de architect. Zo bouwde de priester Stephanus van de Pavert, actief op Curaçao en Aruba van 1899 tot 1933 maar liefst drie kerken, waaronder de St. Dominicuskerk in 1899 bij Montaña Rey³. Hij restaureerde ook de Santa Ana kerk te Otrobanda ingrijpend.

“Montaña was een bijzonder groot gebied. Prins Willem III van Oranje-Nassau (1849 – 1890) liet Montaña opdelen in Montaña Rey en Montaña Abou. In die tijd waren de protestante kolonisten vaak eigenaar van de plantages. In de omgeving van Montaña waren verschillende plantage-gebieden: Scherpenheuvel, Montaña Abou, Kwartje, Koraal Partier, Groot Sint Joris, Santa Catharina, Koraal Tabak, Choloma, Jan Thiel, Cas Grandi, Welgelegen, Santa Barbara, Klein Sint Joris, Oranjeberg, Oostpunt, Fuik en Duivelsklip. Over heel Curaçao verspreid waren in die tijd 97 plantagegebieden te vinden. Nadat Montaña opgesplitst was in Montaña Abou en Montaña Rey, werden er kavels uitgegeven voor woningbouw. Iedereen kon een stukje terrein krijgen, je moest daarvoor bij de districtmeester een aanvraag indienen.”

Elsio Solassa, sleutelinformant

Parokia San Dominico di Montaña

²Janga, L. (2006), Wijkontwikkeling op Curaçao. Dienst Ruimtelijke Ontwikkeling en Volkshuisvesting (DROV), Curaçao

³Gill, R. (1999), Een Eeuw Architectuur. De architectuur en stedenbouw van de twintigste eeuw op Curaçao, Curacao

“De ontginning van fosfaat kwam na de Tweede Wereldoorlog pas goed op gang. Er werden eenvoudige woningen gebouwd zodat arbeiders die afkomstig waren uit verafgelegen gebieden op het eiland zoals bijvoorbeeld Banda’bou, daar konden blijven slapen. Door de week verbleven de arbeiders in deze woningen, in het weekend gingen ze terug naar hun familie. Rond 1945 kwamen verschillende arbeiders afkomstig uit de Engelstalige Caribische eilanden naar Curaçao om in de fosfaatwinning aan de slag te gaan. Ook vanuit Montaña werkten verschillende bewoners bij de mijnmaatschappij. Eén persoon in het bijzonder kan ik me nog goed herinneren: dhr. Dixi Blas. Hij was één van de eerste vakbondsleiders op het eiland. Voor die tijd kende Curaçao helemaal nog geen vakbonden, het zijn de immigranten geweest die het vakbondwezen op Curaçao hebben helpen oprichten. Slechte arbeidsomstandigheden maakten dat er gekozen werd om te staken, de autoriteiten moesten er regelmatig aan te pas komen om de orde weer te herstellen.”

Elsio Solassa, sleutelinformant

Ontdekking fosfaat

In 1871 ontdekte de Engelsman John Godden, een mijnningenieur, fosfaat op Klein Curaçao. Enkele jaren later ontdekte Cornelis B. Gorsira dat er ook rijke fosfaatafzettingen waren op de terrassen aan de zuidkant van de Tafelberg. Dit terrein maakte deel uit van de plantage Santa Bárbara die in eerste instantie van Jacob J. Naar was, maar later van eigendom wisselde naar de families Gorsira en Maal. In 1875 startten zij met de werkzaamheden om de monding van de Fuikbaai, de lagune aan de voet van de Tafelberg, te verbreden en beter bevaarbaar te maken. Ze bouwden in het Spaanse Water een aanlegsteiger voor het laden van fosfaat in kleine schepen. Deze schepen brachten de lading naar de Sint Annabaai bij Willemstad, waar grotere schepen voor verder vervoer naar het buitenland zorgden. De Engelse mijnningenieur Godden vond de exploitatie van fosfaat op den duur niet lonend genoeg en liet de werkzaamheden in 1895 voor gezien, hij vertrok terug naar Engeland. Met het oprichten van de NV Mijnmaatschappij Curaçao in 1912 door het Amsterdamse bankiershuis Hope & Co werd de productie van fosfaat weer hervat. De maatschappij kwam de slechte bedrijfsresultaten

gedurende twee wereldoorlogen te boven en kon zich handhaven tot het eind van de jaren zestig. Gedwongen door te hoge verliezen beëindigde de mijnmaatschappij in 1979 wederom de fosfaatontginning op het eiland⁴.

Bevolkingsgroei

Met de komst van de Shell kreeg de industrialisatie op het eiland een grote impuls. De industrialisatie leidde onder andere tot het verdwijnen van de landbouwactiviteiten in Montaña. De bevolking groeide hard, er werden nieuwe wijken gebouwd. Na de oorlog werd snel begonnen met een uitbreiding van het aantal scholen, de bestaande scholen raakten overbevolkt⁵. Tussen 1950 en 1954 ontstonden er zo verschillende scholen die cursussen aanboden op het gebied van naaien en huishoudkunde. Vanaf 1954 kwamen met het ontstaan van de “Centrale School” deze cursussen weer te vervallen. Ook in Montaña was een Centrale School, gekoppeld aan de St. Josephschool te Montaña Rey⁶.

⁴Daal, L. H. (1992), ‘Antilliaans Verhaal’. Geschiedenis van Aruba, Bonaire, Curaçao, Saba, St. Eustatius en St. Maarten.

⁵Commissie 150 jaar Rooms Katholiek Onderwijs (1992), 150 jaar Rooms Katholiek Onderwijs op de Nederlandse Antillen. Een gedenkboek ter herinnering aan de komst der Zusters 150 jaar geleden op de Nederlandse Antillen, Curaçao

⁶Commissie 150 jaar Rooms Katholiek Onderwijs (1992), 150 jaar Rooms Katholiek Onderwijs op de Nederlandse Antillen. Een gedenkboek ter herinnering aan de komst der Zusters 150 jaar geleden op de Nederlandse Antillen, Curaçao

“Curaçao was een doorvoereiland van slaven. De nieuwe slaven die aankwamen op het eiland werden opgevangen in twee slavenkampen: plantage Zuurzak (Sorsaka) en een reservekamp op de plantage Groot St. Joris (Chincho Grandi). Op het reservekamp kwamen de uitgeputte slaven aan, na de vreselijke zeereis om vervolgens doorverkocht te worden naar een ander eiland in het Caribisch gebied of het vasteland. In 1788 liep het laatste slavenschip Curaçao binnen. De rol als doorvoereiland werd op dat moment door St. Eustatius overgenomen. In totaal werden er 500.000 slaven door de Nederlandse slavenhandel van Afrika naar Amerika overgebracht. Dat is ongeveer 5% van de totale aanvoer van slaven van Afrika naar Amerika.”

Bron: Daal, L.H. (1992). Antilliaans Verhaal. Geschiedenis van Aruba, Bonaire, Curaçao, Saba, St. Eustatius en St. Maarten.

In 1954 werd eveneens de Dominicusschool te Montaña Rey geopend onder leiding van de Fraters van Tilburg. Men begon men met het zogehete G.L.O.-B opleiding, een opleiding die destijds in de volksmond bekend stond als “skol di pòrnada”. Ondanks de strijd die algemeen werd gevoerd voor gelijke kansen in het onderwijs, bleef er toch een discrepantie bestaan in het kwaliteit van het onderwijs die op school werd gegeven. Een kind uit de buitenwijken dat zich niet kon permitteren naar de stad naar school te gaan, kreeg kwalitatief minder goed onderwijs aangeboden. Een leraar die in de stad voor de klas stond kreeg meer betaald dan een collega die in een buitenwijk op school werkte. Hierdoor ontwikkelden veel leraren een voorkeur voor werken in de stad. Op de scholen in de buitenwijken bleven zo de leraren over met minder kwaliteit. Uiteindelijk bleven allen de fraters en soeurs over om les te geven op de scholen buiten in de buitenwijken⁷.

De grote bevolkingsimpuls kreeg Montaña Abou eind jaren ‘70 van de vorige eeuw, met de bouw van 513 volkswoningen in een gebied

van 80 hectare. De eenzijdige woningvoorraad gecombineerd met het aanwijzingsbeleid van de overheid heeft wel geleid tot een toestroom van sociaal-economisch zwakkere gezinnen. Daarmee liep de volkswijk een groot risico een sociale achterstandsbuurt te worden.

“Ik ben geboren in 1938. In mijn jonge jaren heb ik op school gezeten bij de Soeurs en daarna heb ik mijn schoolcarrière vervolgd op Scherpenheuvel. Jarenlang heb ik me ingezet voor de buurt Montaña. Ik ben medeoprichter en ook de eerste voorzitter van Sentro di Bario Montaña. Samen met mijn vrienden hebben we 45 jaar geleden in 1966 het buurtcentrum opgericht. Met eigen fondsen bouwden we een jaar later het gebouw dat nog steeds bestaat als buurtcentrum. Het buurtcentrum staat fysiek in Montaña Rey, maar heeft ook altijd als buurtcentrum gefunctioneerd voor Montaña Abou. In mijn tijd als voorzitter werden er allerlei activiteiten ontplooid, waaronder sport zoals volleybal, voetbal, tafeltennis en domino. Er werden ook allerlei vormings- en recreatieve activiteiten georganiseerd zoals kooklessen en toneel. Ik zorgde zelf voor de decors van alle theatrale optredens in het buurtcentrum. Tot 1972 ben ik voorzitter gebleven. Nu is de voorzittershamer in handen van mevrouw Minoesh “Popy” Martina-Bernadina. Zij is de 3e voorzitter in de historie van Sentro di Ario Montaña. Nog steeds ben ik als adviseur betrokken bij het buurtcentrum.”

Elsio Solassa, sleutelinformant

⁷Commissie 150 jaar Rooms Katholiek Onderwijs (1992), 150 jaar Rooms Katholiek Onderwijs op de Nederlandse Antillen. Een gedenkboek ter herinnering aan de komst der Zusters 150 jaar geleden op de Nederlandse Antillen, Curaçao

Kolegio San Dominic aan de Kaminda Venancio F. Isenia

3. Sociaal-economische en demografische kenmerken

Qua oppervlakte hoort Montaña Rey bij de kleinere zones van Curaçao. De totale oppervlakte van deze zone is 3,71 vierkante kilometer. Met een bevolkingsdichtheid die ongeveer driemaal zo groot is als het Curaçaose gemiddelde kan gesteld worden dat Montaña Rey behoorlijk dicht bevolkt is. Montaña Rey heeft ten tijde van de Census 2001 een bevolkingsdichtheid van 923 en Curaçao 302 inwoners per vierkante kilometer.

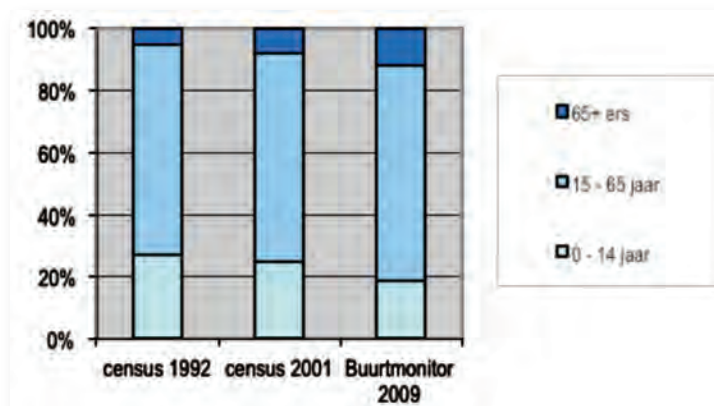
Aantal inwoners

In totaal wonen er in 2001 in Montaña Rey 3.425 mensen. In 1992 had Montaña Rey nog 3.905 inwoners, deze zone heeft dus te maken met een behoorlijke bevolkingsafname, ongeveer 12,3%. Dat is groter dan het eilandelijk gemiddelde, voor heel Curaçao geldt tussen 1992 en 2001 een bevolkingsafname van 9,3%.

Bewonerssamenstelling

Net als in de meeste delen van de wereld het geval is, is ook op Curaçao de bevolkingssamenstelling aan het veranderen. De bevolking heeft te maken met processen van ontgroening en vergrijzing, oftewel het aantal personen jonger dan 15 jaar neemt af en het aantal personen boven de 65 neemt toe.

Tabel 1: ontwikkeling relatieve leeftijdsverdeling in Montaña Rey⁸

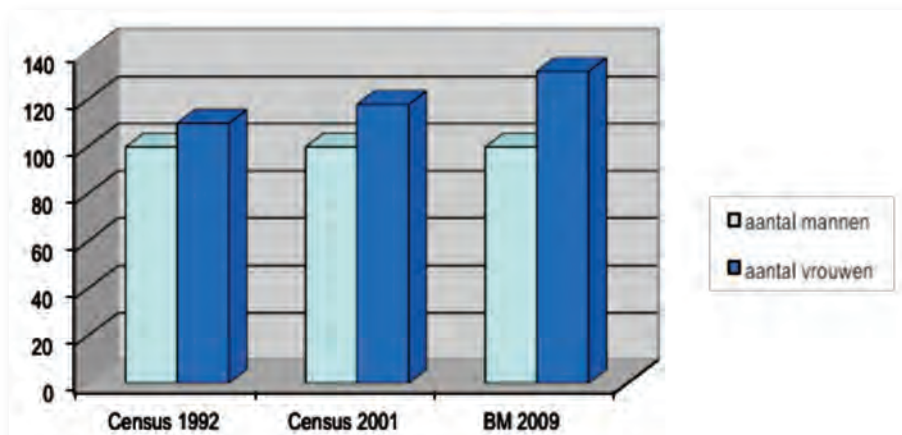

In Montaña is deze ontwikkeling duidelijk terug te zien, zoals blijkt uit de bovenstaande tabel.

Een andere opvallende ontwikkeling, die typisch is voor Curaçao, is de scheve verhouding tussen het aantal mannen en vrouwen. In verhouding zijn er op Curaçao meer vrouwen dan mannen aanwezig. Eilandelijk geldt een verhouding van respectievelijk 52,6% vrouwen (Census 1992), 53,7% (Census 2001) en 55,7% (Buurtmonitor 2009). In Montaña Rey zijn de verschillen vergelijkbaar, in 1992 is in deze zone 52,4% vrouw, in 2001 is dat 54,1%. In de Buurtmonitor 2009 komt voor de wijken Montaña Rey en Montaña Abou samen een percentage vrouwen van 56,9% naar voren.

⁸In de Buurtmonitor zijn Montaña Rey en Montaña Abou als één geheel onderzocht en is dus anders dan in de Census geen opsplitsing mogelijk van beide zones. In deze tabel zijn dus de Censusgegevens van Montaña Rey verwerkt en de Buurtmonitorgegevens van Montaña Rey en Montaña Abou samen.

Tabel 2: sexratio (= aantal vrouwen per 100 mannen) in Montaña Rey⁹

Voor wat betreft het aantal mensen dat niet op Curaçao geboren is, valt op dat Montaña Rey niet zoveel allochtonen heeft. In Montaña Rey is in 2001 12,3% van alle inwoners niet op Curaçao geboren, het Curaçaose gemiddelde is op dat moment 15,8%.

Tabel 3: Bevolkingssamenstelling naar geboorteland in Montaña Rey in 2001 en in Montaña in 2009

In Montaña Rey is het aandeel allochtonen vergelijkbaar met het Curaçaose gemiddelde. De grootste groep allochtonen in Montaña Rey is de groep die in Nederland is geboren, zowel in de Census 2001 als de Buurtmonitor 2009 is een dit percentage 4,3%.

Gezinsstructuren

De samengestelde gezinsvorm waarbij meer dan één gezin een huishouden vormt, zogenaamde extende families, komt in Montaña Rey iets vaker voor dan elders op het eiland. De cijfers van Montaña Rey laten wel een duidelijk afname zien. In 1992 bestond 12,8% van alle huishoudens in deze zone uit meer gezinnen, in 2001 is dit cijfer gedaald naar 9,4%. Ter vergelijking, in heel Curaçao is in dat zelfde jaar bij 8,0% van de huishoudens

⁹Zie voetnoot 8.

spraken van een extended family. Naast de afname van het aantal meergezinshuishoudens is er een toename van het aantal éénpersoons-huishoudens zichtbaar. Deze trend geldt voor heel Curaçao. In Montaña Rey is het aantal éénpersoonshuishoudens lager dan gemiddeld, respectievelijk 17,4% tegenover 20,7% (2001).

Tienermoeders

Jong moeder worden heeft grote consequenties voor het sociaal-economische toekomstperspectief van deze vrouwen, zo blijkt uit een recent door de Federatie Antilliaanse Jeugdzorg uitgebracht onderzoek¹⁰. Bijna alle jonge tienermoeders stoppen voortijdig met school. Zwanger of met één of meer kleine kinderen is het ontplooiën van een stabiele toekomst met persoonlijke ontwikkelingsmogelijkheden en een onderwijs / arbeidscarrière niet gemakkelijk. Bovendien ontstaat vaak een moeilijk te doorbreken vicieuze cirkel, een meisje van wie de moeder tienermoeder is heeft ongeveer achtmaal zoveel kans als elk willekeurig ander meisje om zelf ook tienermoeder te worden. Hoewel het percentage tienermoeders in Montaña Rey relatief laag is (5,3% in 2001) is het aantal wel gegroeid tussen 1992 en 2001. In 1992 is tijdens de Census een tienermoederpercentage van 4,3% gemeten. In de Buurtmonitor van 2009 lijkt het percentage weer gedaald, onder de populatie uit Montaña Rey en Montaña Abou die aan het Buurtmonitoronderzoek heeft meegedaan is 3,6% voor haar 21e moeder geworden.

Naschoolse opvang

¹⁰Federatie Antilliaanse Jeugdzorg (2010), Jong & Moeder; een inventariserend onderzoek naar de situatie van tienermoeders op de Nederlandse Antillen

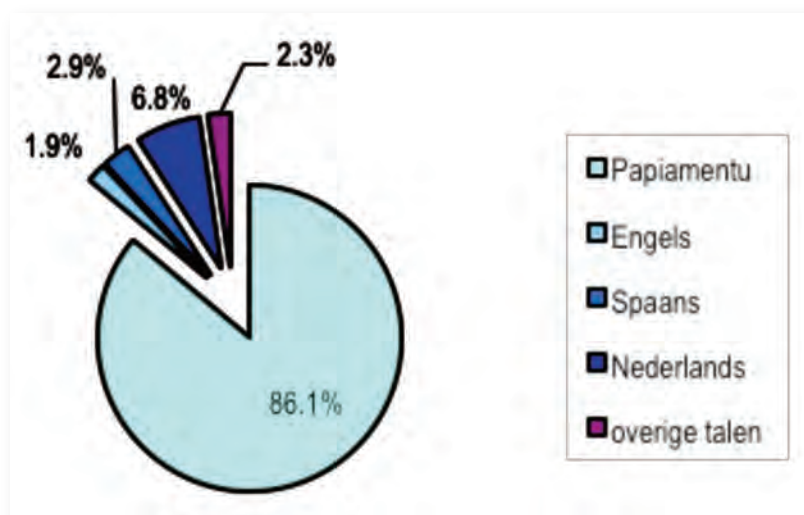
Sociaal-economische situatie

In Montaña Rey zit een behoorlijk grote groep in een sociaal-economisch minder goede situatie. Het gemiddelde inkomen van een werkende is in Montaña Rey (Naf. 2.366), lager dan gemiddeld op het eiland (Naf. 2.646). Als niet naar het inkomen van een individuele werkende maar naar huishoudinkomen wordt gekeken, wordt deze relatieve armoedesituatie bevestigd. In Montaña Rey is het gemiddelde huishoudinkomen (Naf. 3.359) ruim 10% lager dan het eilandelijk gemiddeld (Naf. 3.701) in 2001. Uit de cijfers van de Buurtmonitor blijkt dat in 2009 in totaal 18,0% van alle huishoudens in Montaña Rey en Montañ Abou met een inkomen moeten rondkomen onder de Naf. 1.500 per maand. In 2008 is door CBS in samenwerking met de VN een absolute en sociale armoedegrens vastgesteld¹¹ op Naf. 2.195 voor een gezin bestaande uit 2 volwassenen en 2 kinderen. Een combinatie van de beschikbare gegevens maakt het aannemelijk dat een redelijk gedeelte van de bevolking van Montaña Rey onder de absolute armoedegrens leeft.

Thuis taal

De meeste mensen in Montaña Rey spreken thuis vooral Papiamentu. In 86,1% van alle huishoudens in deze zone is het Papiamentu de hoofdtal. Bij de gezinnen waar het Papiamentu niet de eerste taal is wordt in de meeste gevallen het Nederlands als hoofdtal gebruikt, gevolgd door het Spaans en het Engels.

Tabel 4: overzicht meestgesproken thuistaal in Montaña Rey in 2001

¹¹<http://www.cbs.an/files/Armoede%20documenten/Samenvattend%20overzicht%20armoedegrenzen.pdf>

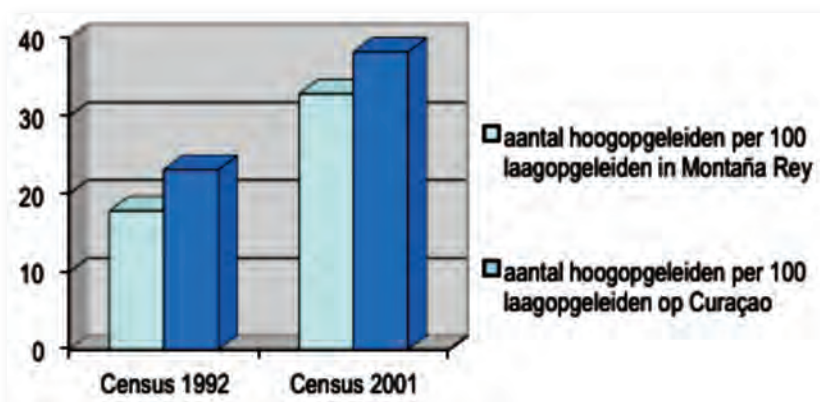
4. Participatie

Maatschappelijke participatie is één van de thema's die gebruikt wordt om de kwaliteit van leven in de wijken te meten. Hierbij gaat het om deelname aan onderwijs, arbeidsmarkt, sport, andere vormen van vrijetijdsbesteding en kerkdiensten.

Onderwijs

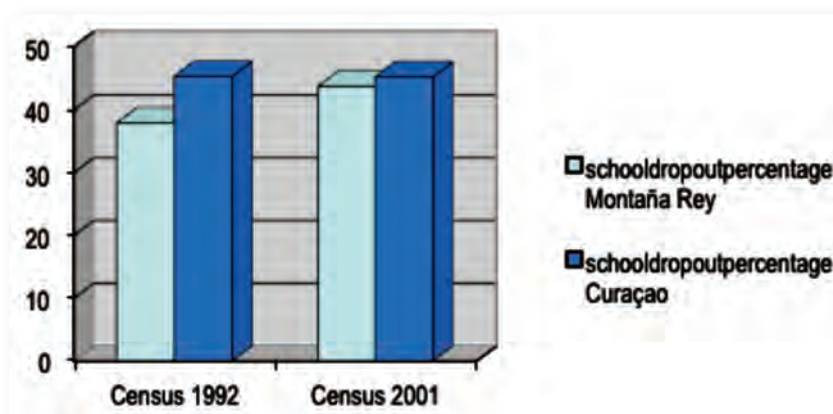
Het opleidingsniveau van de inwoners in Montaña Rey blijft licht achter op wat gemiddeld op Curaçao gangbaar is. Ongeveer 1 op de 4 (24,8%) inwoners van Montaña Rey heeft in 2001 een hogere opleiding afgerond. Met een hogere opleiding wordt volgens de definitie van CBS bedoeld het minimaal afgerond hebben van HAVO of een MBO opleiding. In 1992 had in Montaña Rey 15,0% van de inwoners een hogere opleiding afgerond, in 2001 is dit percentage gestegen naar 24,8%. Voor heel Curaçao gelden respectievelijk de volgende percentages, 18,8% in 1992 en 27,7% in 2001.

Tabel 5: ontwikkeling opleidingsniveau inwoners Montaña Rey in 1992 en 2001

Hoe hoog het aantal schooldrop-outs is, is niet gemeten in de Buurtmonitor 2009, in de Censusedsonderzoeken is dit cijfer wel vastgesteld.

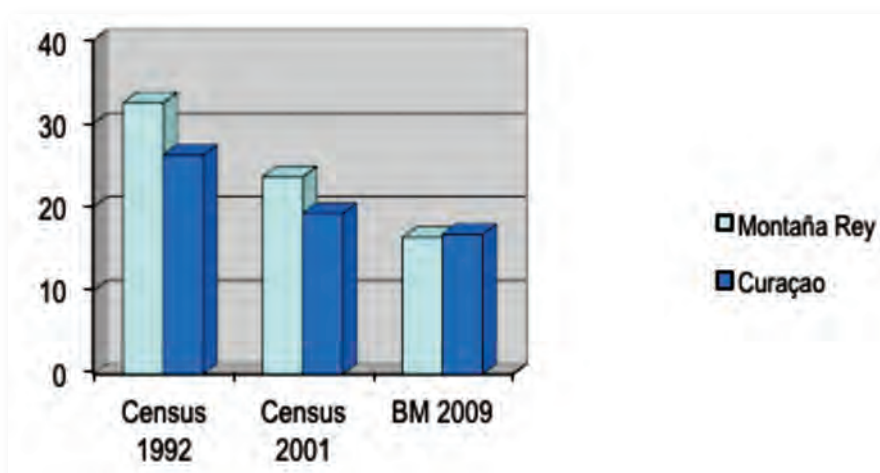
Tabel 6: ontwikkeling schooldropoutpercentage in Montaña Rey en Curaçao, in 1992 en 2001

Hoewel het schooldrop-outpercentage in Montaña Rey in zowel 1992 als 2001 lager is dan het Curaçaose gemiddelde, is opvallend dat het aantal jongeren dat het onderwijs voortijdig verlaat in Montaña Rey is toegenomen in 2001 ten opzichte van 1992. Het Curaçaose gemiddelde is in deze jaren stabiel gebleven.

De invoering van het Funderend Onderwijs en de verhoging van de leerplichtige leeftijd van 16 naar 18 jaar heeft er toe bijgedragen dat het aantal jongeren dat op 13-, 14-, of 15-jarige leeftijd nog steeds in het basisonderwijs zit, de laatste jaren afneemt. Montaña Rey blijkt deze eilandelijke ontwikkeling te volgen, alhoewel in deze zone het aantal kinderen dat op latere leeftijd nog steeds in het basisonderwijs zit in zowel 1992 als 2001 hoger is dan op Curaçao. In Montaña Rey is dit percentage respectievelijk in 1992 en 2001 32,5% en 23,6%. Oftewel, ongeveer 1 op de 4 jongeren in de leeftijdscategorie 13 t/m 15 jaar uit Montaña Rey zit nog in het basisonderwijs in 2001.

Tabel 7: participatie 13, 14 en 15 jarigen in het basisonderwijs in Montaña Rey en Curaçao in 1992, 2001

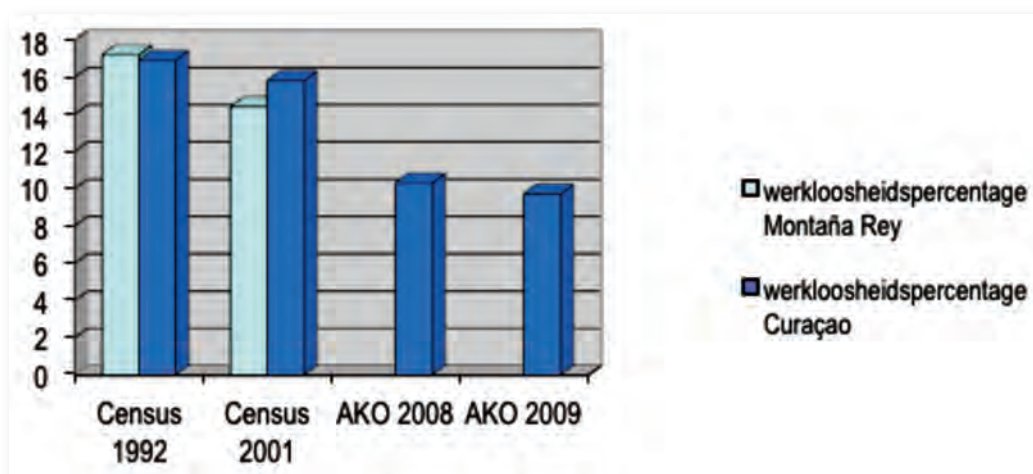

AGO Openbaar onderwijs aan de Kaminda Venancio F. Isenia

Arbeid

Het werkloosheidscijfer daalt op Curaçao, aldus de cijfers van de door het CBS uitgevoerde Arbeidskrachtenonderzoeken (AKO)¹².

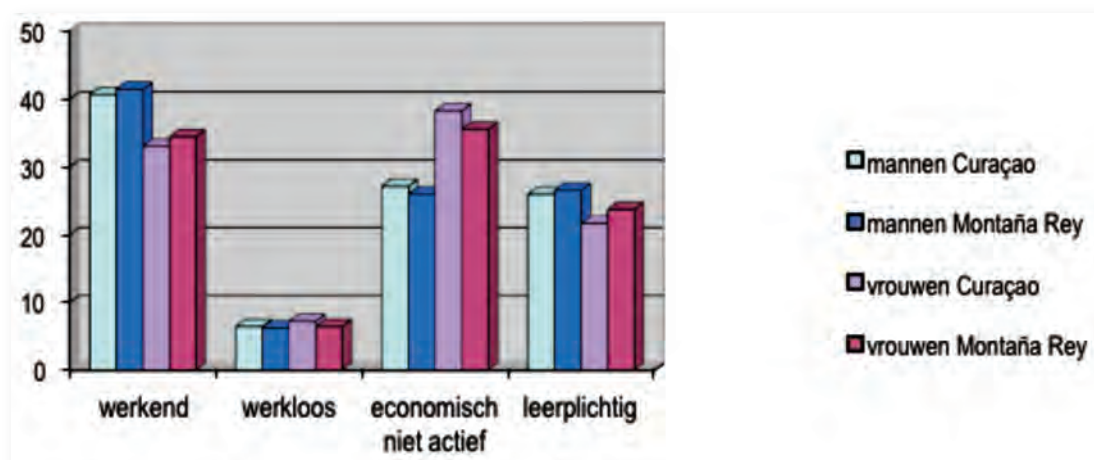
Tabel 8: werkloosheidspercentage in Montaña Rey vergeleken met Curaçao in 1992, 2001, 2008 en 2009

Het werkloosheidscijfer van Montaña Rey is harder gedaald dan het Curaçaose gemiddelde. In 1992 was het werkloosheidspercentage in Montaña Rey 17,2% tegenover 16,9% voor heel Curaçao. In 2001 is op Curaçao het werkloosheidscijfer licht gedaald naar 15,8%, in Montaña Rey is in dat jaar een werkloosheidscijfer van 14,4% gemeten.

Ten aanzien van werkloosheid en economische inactiviteit laten mannen en vrouwen grote verschillen zien. Over het algemeen zijn vrouwen vaker economisch inactief, o.a. omdat ze meer zorgtaken verrichten.

Tabel 9: economische activiteit mannen en vrouwen in Montaña Rey en Curaçao in 2001

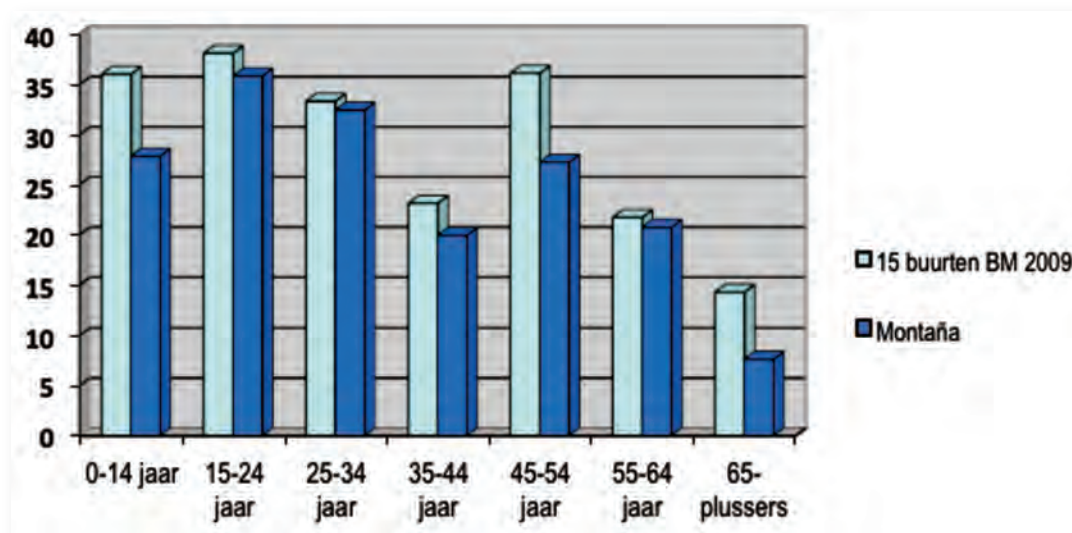
¹²CBS, Resultaten Arbeidskrachtenonderzoek Curaçao 2008 en 2009

Het meest opvallende is dat het aantal mannen én vrouwen dat economisch niet actief is in Montaña Rey lager is dan gemiddeld op Curaçao. Dit verschil is geheel te wijten aan een groter percentage werkenden, zoals ook in deze tabel naar voren komt.

Sport

In de Buurtmonitor 2009 is aan de hoofden van de huishoudens gevraagd of ze aan sport doen, en zo ja of dat meer of minder dan één maal per week is.

Tabel 10: sportdeelname Montaña, uitgesplitst naar leeftijd, Buurtmonitor 2009

Van de respondenten uit Montaña Rey en Montaña Abou geeft 74,0% aan actief aan sport te doen. De meeste mensen (84,8%) die aangeven aan sport te doen, doen dat wekelijks.

Diverse snackbars in de wijk

Vrijtijdsbesteding

Van alle respondenten uit Montaña Abou en Montaña Rey die aan de Buurtmonitor 2009 hebben meegedaan zegt 70,3% dat ze wel eens uitgaan voor plezierdoeleinden. Ongeveer 1 op de 9 respondenten (11,1%) doet vrijwilligerswerk en 67,6% van alle respondenten heeft een hobby waar vrije tijd aan gespendeerd wordt.

Kerk

De meeste mensen die praktiserend gelovig zijn op Curaçao zijn Rooms Katholiek. In 2001 was in Montaña Rey, vergelijkbaar met het Curaçaose gemiddelde, ruim 80% Katholiek.

Kerk Dios ta amor aan de Kaminda Hose P. Liberia

5. Sociaal Kapitaal

Met sociaal kapitaal wordt bedoeld op de sociale netwerken en de wederkerigheid van contacten tussen mensen, vrienden, burens maar ook vreemden, alsook het onderlinge vertrouwen dat daaruit voortvloeit. Een van de aspecten van sociaal kapitaal is dus het vertrouwen in de mensen in je omgeving. De mate van vertrouwen is o.a. belangrijk voor de capaciteit van een collectiviteit om aan de verbetering van hun eigen leef- en woonklimaat te werken.

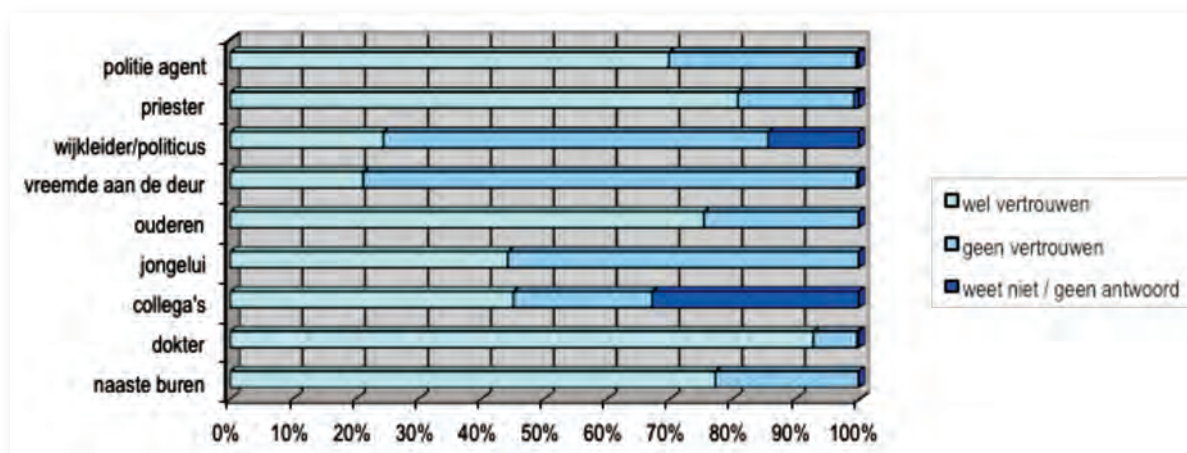
Vertrouwen

Als indicatoren voor dit vertrouwen worden in de buurtmonitor 4 verschillende soorten vertrouwen gemeten:

1. graad van vertrouwen in “voor het individu belangrijke anderen”, oftewel vertrouwen in mensen zoals je naaste burens, je huisarts en je collega's;
2. graad van vertrouwen in “willekeurige anderen”, oftewel vertrouwen in bijvoorbeeld willekeurige jongelui of ouderen in je omgeving;
3. graad van vertrouwen in “vertegenwoordigers van maatschappelijke instituties” die actief zijn in je omgeving, zoals de wijkleiders, politici, religieuze leiders of een politieagent in de wijk;
4. graad van “algehele vertrouwen in anderen”, oftewel de mate van vertrouwen in alle eerder genoemde categorieën van mensen in de omgeving van de respondent.

In de Buurtmonitor 2009 is aan de respondenten (hoofden van huishoudens) gevraagd of ze vertrouwen hebben in de medemens, waarbij de medemens nader is gespecificeerd als naaste burens, dokter, collega's, jongelui in de wijk, oudere mensen in de wijk, een vreemde aan de deur, een wijkleider / politicus, een religieus leider en een politieagent.

Tabel 11: vertrouwen in de medemens in Montaña¹³, Buurtmonitor 2009

¹³In de Buurtmonitor zijn de data van de buurten Montaña Abou en Montaña Rey als één buurt verwerkt.

Een dokter wordt door de inwoners van Montaña het meest vertrouwd. Ook in ouderen, naaste bureu en een religeus leider hebben de bewoners van Montaña een groot vertrouwen. Vergelijkbaar met andere buurten worden politieke wijkleiders en vreemden het minst vertrouwd.

Politie bureau in Montaña Rey

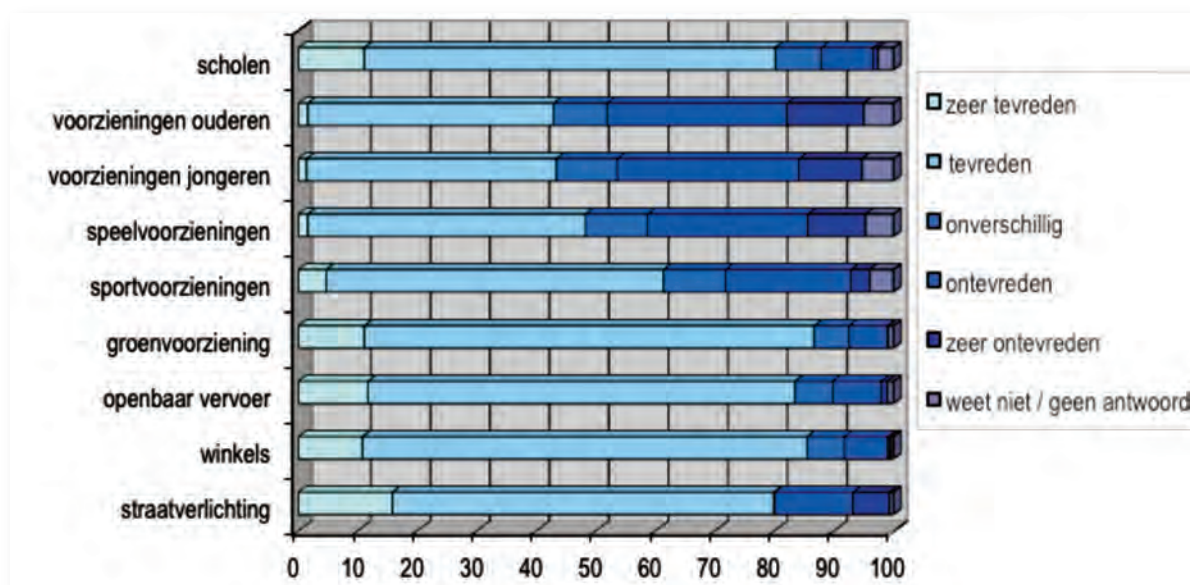
6. Leefbaarheid

Leefbaarheid is de door bewoners ervaren kwaliteit met betrekking tot het wonen, wat bepaald wordt door het aanzicht van de woonomgeving en het gedrag van omwonenden en anderen die in de woonomgeving verkeren. Een schone en veilige wijk, maar bijvoorbeeld ook het investeren in de sociale samenhang en de aanwezigheid van de nodige voorzieningen is hierbij van belang.

Infrastructuur

In Montaña zijn de inwoners over het algemeen behoorlijk tevreden over de voorzieningen en infrastructuur in de wijk. Meer dan driekwart van alle inwoners is (zeer) tevreden over de aanwezigheid van groenvoorzieningen, straatverlichting, scholen, openbaar vervoer en winkels. Over voorzieningen voor specifieke doelgroepen zoals jongeren en ouderen zijn de inwoners weliswaar minder tevreden, echter ook deze voorzieningen zijn voor minstens 4 van de 10 inwoners naar tevredenheid aanwezig in de wijk.

Tabel 12: tevredenheid infrastructuur en voorzieningen in Montaña, Buurtmonitor 2009

Kwaliteit huisvesting

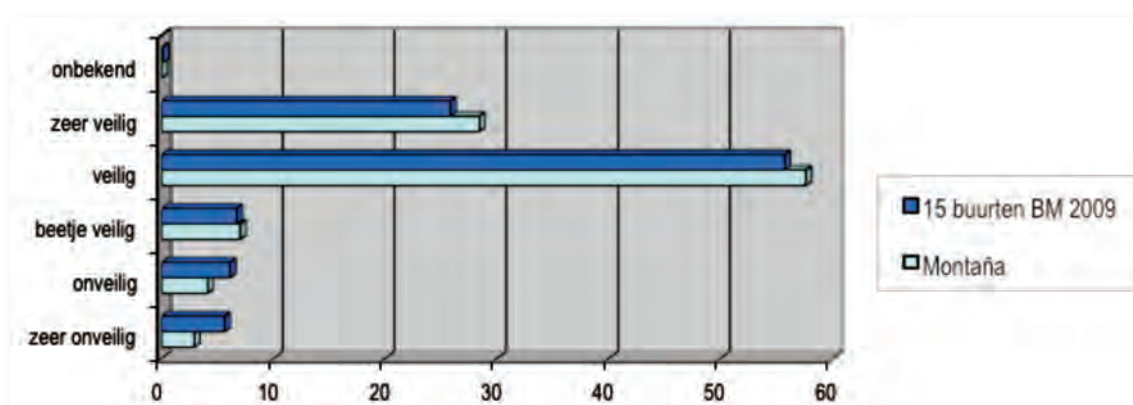
Montaña Rey is een redelijk dicht bevolkte wijk. De woningdichtheid is een stuk hoger dan gemiddeld op Curaçao. In Montaña Rey zijn in de Census van 2001 per vierkante kilometer 326 woningen geteld, gemiddeld op Curaçao zijn er 115 woningen per vierkante kilometer. De kwaliteit van de woningen in Montaña Rey komt overeen met andere buurten in Curaçao, ongeveer 7% van de woningen staat leeg en 6% van de woningen wordt als slecht beoordeeld. In Montaña Rey zijn niet zoveel huurhuizen, de meeste huizen (84,0%) zijn in eigendom van de bewoners. Met gemiddeld 129 vierkante meter zijn de huizen iets groter dan gemiddeld op Curaçao.

7. Veiligheid

Bij vormen van onveiligheid op wijkniveau wordt gedacht aan zaken als overlast van omwonenden, van groepen hangjongeren, maar ook criminaliteit en vandalisme, verkeersoverlast en overlast van drugsgebruikers. Ook situaties waar dreiging van uit gaat kunnen een gevoel van onveiligheid bij wijkbewoners teweeg brengen, zoals bijvoorbeeld weinig verlichting of groepen jongeren die samenscholen.

In de Buurtmonitor 2009 is mensen gevraagd hoe veilig ze zich voelen op de plek waar ze wonen.

Tabel 13: veiligheidsbeleving bewoners Montaña en Curaçao, Buurtmonitor 2009

De bewoners van Montaña voelen zich op hun gemak in hun buurt. Minder inwoners dan in andere buurten op Curaçao, die aan de Buurtmonitor hebben meegedaan, merken op zich niet veilig te voelen. In Montaña zegt 7% van de respondenten van de Buurtmonitor 2009 zich (zeer) onveilig te voelen, het gemiddelde van alle 15 buurten die aan de Buurtmonitor hebben meegedaan is 11,7%.

Wooncomplex Recompensa Park NV

8. Gezondheid

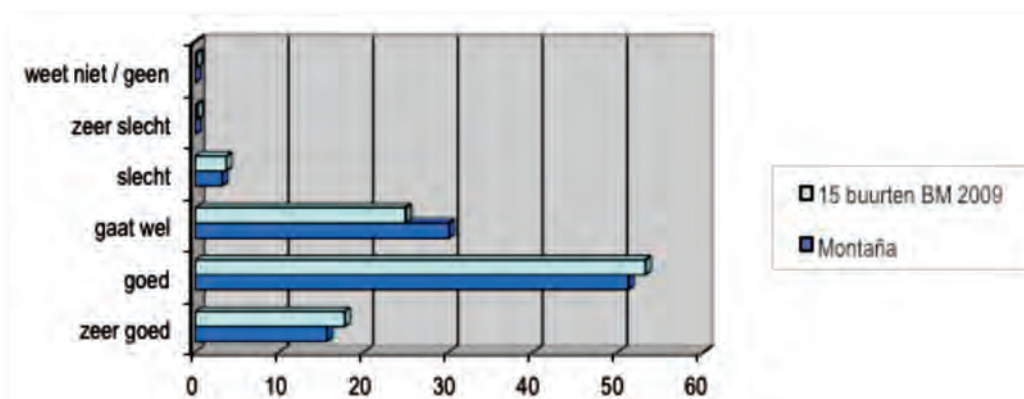
De “gezonde wijken” benadering is gebaseerd op de gedachte dat actieve deelname van de mensen waar het om draait, bijdraagt aan hun persoonlijke ontwikkeling en aan het versterken van beoordeling- en beslissingsvermogens. In achterstandswijken is in het algemeen meer sprake van gemeenschapszin, hetgeen een goede mogelijkheid biedt de sociale norm positief te beïnvloeden.

Gezondheidsverschillen hebben volgens de literatuur te maken met de sociaal-economische positie van mensen, met hun gezondheidscultuur, hun huisvestingssituatie, hun opleidingsniveau en met het wel of niet hebben van werk. Deze verschillende factoren beïnvloeden elkaar, maar het is moeilijk weenschappelijke bewijzen te vinden voor welke invloedsfactoren het meest van belang zijn.

Gezondheidsbeleving

In de Buurtmonitor 2009 is aan de hoofden van huishoudens gevraagd hoe ze hun eigen gezondheid beleven.

Tabel 14: Gezondheidsbeleving bewoners Montaña en Curaçao, Buurtmonitor 2009

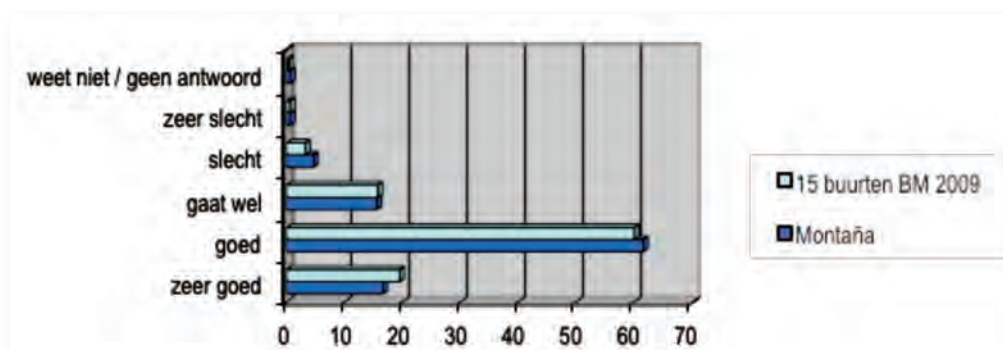

De bewoners van Montaña zijn minder positief over hun gezondheid dan in de andere buurten die in de Buurtmonitor zijn onderzocht. Ruim $\frac{2}{3}$ (66,8%) van de respondenten uit Montaña stelt over een goede tot zeer goede gezondheid te beschikken. Gemiddeld genomen geldt voor de totale Buurtmonitor een percentage van 70,9% inwoners die zelf aangeeft (zeer) gezond te zijn.

Leefstijl

Iemands leefstijl is mede bepalend voor zijn of haar gezondheid. Eet- en drinkgewoonten en rookgedrag zijn indicatoren voor een meer of minder gezonde leefstijl. De inwoners van Montaña vinden zelf dat ze behoorlijk gezond eten. Vergelijkbaar met de rest van de buurten uit de Buurtmonitor vindt ruim $\frac{3}{4}$ (78,3%) dat ze vrij gezond tot heel gezond eten.

Tabel 15: Beleving mate van gezond eten bewoners Montaña en Curaçao, Buurtmonitor 2009

Behalve een algemene mening over de mate van gezond eten is ook meer gedetailleerd gekeken naar wat gezond eten concreet inhoudt. Van alle hoofden van huishoudens uit Montaña die aan de Buurtmonitor hebben meegedaan zegt 43,6% dat ze elke dag groente eten en 85,3% geeft aan elke dag te ontbijten. Dat wijkt niet af van wat in alle 15 wijken, die aan de Buurtmonitor hebben meegedaan, gezamenlijk is gemeten, namelijk respectievelijk 45,5% eet elke dag groente en 86,2% ontbijt elke dag.

Tot slot is ook naar rookgedrag gekeken in de Buurtmonitor. Ongeveer 1 op de 9 (11,3%) hoofden van huishoudens in Montaña blijkt te roken. Dat is iets minder dan in de andere buurten van de Buurtmonitor. Behalve dat er minder rokers zijn wordt er door de rokers ook minder gerookt. Van alle rokers rookt 12,0% een pakje sigaretten of meer per dag.

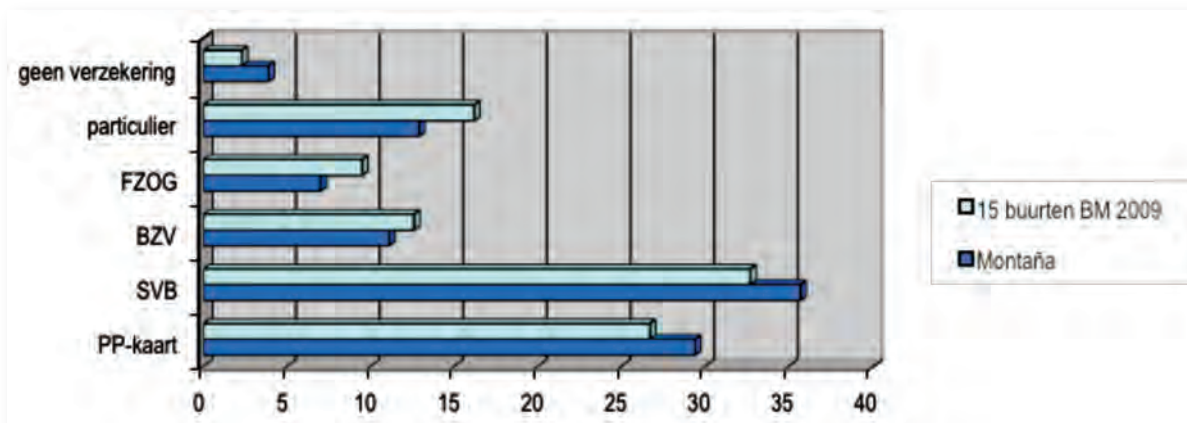

Ziektekostenverzekering

In Montaña zijn meer mensen bij de SVB of met een PP kaart verzekerd ten opzichte van andere buurten uit de Buurtmonitor 2009. Ook niet verzekerd zijn komt relatief vaker voor.

Tabel 16: Overzicht type ziektekostenverzekering bewoners Montaña en Curaçao, Buurtmonitor 2009

9. Sociale kaart

Voor een beschrijving van dit onderdeel is gekeken naar de voorzieningen op wijkniveau, waaronder openbaar vervoer, maar ook de aanwezigheid van verschillende voorzieningen zoals een medisch centrum, bibliotheek, sportfaciliteiten, scholen, winkelveorzieningen, etc..

Voorzieningen

Met uitzondering van de naschoolse opvang “Walibi” in Oude Water, langs Kaminda Hose P. Liberia, zijn alle buurtvoorzieningen gesitueerd in Montaña Rey zelf, in de directe omgeving van de Rooms-Katholieke kerk van Montaña San Dominico, gelegen aan de Plasa Pastor Henriquez. Er zijn verschillende scholen in de directe omgeving van de kerk: RK school voor fundierend onderwijs Kolegio San Dominico, RK school voor voortgezet onderwijs (VSBO) Maris Stella en een openbare school voor Arbeidsgericht Onderwijs (AGO). Ook het buurtcentrum Sentro di Bario Montaña en de wijkpolitiepost liggen centraal in deze zelfde omgeving. Langs de weg naar Santa Barbara is een tweede kerk gelegen “Dios ta Amor” en tevens de Sociedad Mortuario Sosiego de los Pobres.

Sociedad Mortuario Sosiego de los Pobres.

Voor wat betreft de medische en zorgfuncties is er in Montaña Rey een Gezondheidscentrum Stakamahachi, gelegen aan de Kaminda Venancio F. Isenia “Nacho Polis”. In dit gezondheidscentrum zijn verschillende medische voorzieningen gecentreerd: Botika Stakamahachi, de artsen L. Oleana-Ayubi, K. O’ Niel, het Analytisch Diagnostisch Centrum (ADC) en een bewegingscentrum van Suzette Martina.

In Montaña Rey zijn verschillende detailhandelzaken te vinden: Wah-Xin Minimarket, Exito Supermarket, Sorpresa Mini-Market, Hoy Minimarket Hung Hing en Toko Isidora.

Er zijn nummerkantoren van Robbie's Lottery, Joe Black, Sure Lottery en Lucky Seven Lottery en Smart Play Curaçao en drie kapsalons: Kapsalon Yoselin, Virginia's Kapsalon en Kapsalon Mayra.

Overige detailhandel betreft Tu Mundo DVD's en Garnet elektro-technische installatie maatschappij.

Er is een groot aanbod aan horecagelegenheden in Montaña Rey: Johanita Snack, Yu Shiny Restaurant, Juri Bar Restaurant, Indjomar Snack, Aventura Snack, Mi Deseo Snack, Altagracia Snack, "In God We Trust Snack", "Ocalia" Boekhandel Internet Café, Frozen Delite Snack, New Yin Xing Restaurant, Nathaly Snack, Ming Fei Bar Restaurant, Terrala Divina Snack, Margre's Place en Rumba Snack.

Naast de concentratie van voorzieningen in Montaña Rey is er in de wijk *Beurs* een detailhandelzaak: Beurs Mini-Market en in Sosiegu bij Montaña zijn twee horeca gelegenheden: Hao Cheng Bar Restaurant en Snack Sport Center.

Instituto Virgen Andina

Montaña Rey Noord is geheel woongebied, in dit gebied zijn geen bijzondere functies, anders dan woningen, te vinden.

Het gebied Recompensa is een recreatiepark met villa's, bungalows en appartementen aan de oostelijke rand van Montaña, genoemd "Recompensa Park".

De wijk Lang Leven (Langule) heeft één detailhandelzaak: Montaña Stop 'n Go Mini-Market. Daarnaast is er een aantal medische voorzieningen: Praktijk voor fysiotherapie Vink en Medical Laboratory Services.

Behalve woningen heeft Katoentuin een sociaal-maatschappelijke functie: El Instituto Virgen Andina, gelegen langs Kaminda Girigorio A. "Nai" Curie.

De dichtstbijzijnde recreatievoorzieningen zijn de publieke stranden van Caracasbaai, Baya Beach en de Jan Thielbaai in de wijk Jan Thiel ten zuiden van Montaña. In het noorden van Montaña is in de wijk Groot Sint Joris een aloë vera plantage te vinden, de Aloe Vera Plantation Curaçao en de Struisvogelfarm, tevens een horecagelegenheid.

Detailhandel te Montaña Rey

Een niet mobiele Truck di Pan

Sociale Kaart

In de volgende tabel wordt een overzicht gegeven van organisaties en instellingen die in Brevengat gevestigd zijn. Deze organisaties worden geordend in 5 categorieën: wonen, werken, weten, welzijn en zorg.

Tabel 17: overzicht Sociale Kaart in Montaña Rey

Categorie	Omschrijving	Informatie
Wonen	naam organisatie	Sentro di Bario Montaña
	adres organisatie	Montaña Rey
	tel. organisatie	
	contactpersoon	
	omschrijving	Ontmoetingscentrum met diverse activiteiten voor de hele buurt.
Werken	naam organisatie	Kas di Bario Montaña (voormalig Ban Bario Bèk)
	adres organisatie	Montaña Abou z/n
	tel. organisatie	7474500
	contactpersoon	
	omschrijving	Vestiging van de Dienst Werk en Inkomen voor een aantal zones, waaronder Montaña Rey
Weten	naam organisatie	Kolegio San Dominico
	adres organisatie	Montaña Rey 9 - 11
	tel. organisatie	7674208 / 7671091
	contactpersoon	
	omschrijving	School voor funderend onderwijs ressorterend onder het RK-schoolbestuur
	naam organisatie	Openbare AGO Montaña
	adres organisatie	Montaña Rey 7
	tel. organisatie	7677344
	contactpersoon	
	omschrijving	School voor speciaal voortgezet onderwijs, ressorterend onder het openbaar schoolbestuur
	naam organisatie	Maris Stella SBO
	adres organisatie	Montaña Rey 4
	tel. organisatie	7672239
	contactpersoon	
	omschrijving	SBO school ressorterend onder het RK-schoolbestuur

Vervolg tabel 17: overzicht Sociale Kaart in Montaña Rey

Categorie	Omschrijving	Informatie
Welzijn	naam organisatie	Curaçaose Domino Bond
	adres organisatie	Montaña Rey 78a
	tel. organisatie	7673345
	contactpersoon	
	omschrijving	Organisatie voor het stimuleren van de dominosport

Buurtcentrum Montaña aan de Stakamahachieweg

10. Wijkontwikkelingen

Actuele ontwikkelingen

Eind 2009 is Montaña als actiegebied opgenomen in een nieuw initiatief Integrale Wijkaanpak Curaçao. Dit is een programma vergelijkbaar met de Nederlandse “Prachtwijken”, waarbij aandacht aan zowel de fysieke als sociale ontwikkeling van de wijk wordt besteed. In de pilot van dit initiatief zijn 5 achterstandswijken opgenomen, waaronder Montaña.

Montaña is een grote wijk met veel diversiteit aan woningen, landschap en mensen. In de verte is de Tafelberg altijd aanwezig, dat geeft de wijk overal een verankering in de omgeving. De bewoners van Montaña zijn zelfbewuste mensen die trots zijn daar te wonen. Tegelijkertijd zijn de bedreigingen en problemen alarmerend te noemen. Bewoners klagen over de toegenomen criminaliteit en het gebrek aan activiteiten voor kinderen in de buurt.

De aanwezige sociale infrastructuur van kerken, buurtorganisaties, zelforganisaties en scholen biedt perspectief, maar nog onvoldoende. De gebrekkige fysieke infrastructuur wordt als één van de grootste oorzaken ervaren van het feit dat in deze zone problemen de overhand hebben in plaats van kansen en mogelijkheden. Er is weinig economische bedrijvigheid en daardoor ook niet veel werkgelegenheid in de wijk te vinden, enkele detailhandelzaken uitgezonderd. Dat zijn meestal familiebedrijven, met weinig werkgelegenheid voor derden. Bij veel buurtbewoners overheerst het gevoel dat zij zelf de wijk in stand houden, niet dankzij maar ondanks de overheid.

De grootste aandacht verdienen de problemen achter de voordeur. In Montaña en omgeving wonen vele generaties nog steeds in een verouderde woning. In de gezinnen stapelen de problemen zich op: werkloosheid, laag opleidingsniveau en armoede. De gevolgen zijn bekend: armoede, huiselijk geweld, incest, tienermoederschappen, voor-

“Minister Vogelaar moet drie achterstandswijken op Curaçao adopteren. Dat vinden Tweede Kamerlid John Leerdam en CDA-collega Bas-Jan van Bochhove. Er moet veel geld gepompt worden in deze wijken, net als in de veertig probleemwijken in Nederland waarin fors geïnvesteerd gaat worden. “Er zijn een aantal wijken op Curaçao die totaal aan de verloedering blootgesteld zijn”, aldus Leerdam. Fuik, Nieuw-Nederland, Montaña en Monte Verde zijn voorbeelden van achterstandswijken op Curaçao die omgetoerd zouden moeten worden tot prachtwijken.” Leerdam wil het geld uitgeven aan het opknappen van huizen, de infrastructuur en vooral aan buurthuizen voor jongeren en centra voor kunst en cultuur. Een soortgelijk project in Sint Jago is heel succesvol volgens Leerdam. “Je ziet dat de mensen een enorme ervaring hebben gekregen, ze zijn er trots van geworden”. Leerdam komt volgend jaar met een wetsvoorstel met de namen van drie wijken waarmee begonnen kan worden. “Als dat goed uitpakt kunnen we in samenwerking met Ank Bijleveld en alle betrokken ministeries ook op de andere eilanden beginnen.” Minister Vogelaar brengt begin volgend jaar een bezoek aan de Antillen om te kijken welke wijken precies in aanmerking komen.”

Uit artikel “Prachtwijken op Curaçao, Caribisch Redactie d.d. 04-12-2007 Wereldomroep

tijdig schooluitval, (jeugd)criminaliteit en normvervaging.

Montaña heeft een bewonersorganisatie, deze is voornamelijk in Montaña Rey actief. Uit het wijkactieplan Montaña (Plan Nashon di Bario / integrale wijkaanpak) blijkt dat de bewoners graag geactiveerd willen worden door middel van sportactiviteiten (met name honkbal, onderwijs- en kinderopvangvoorzieningen).

De basis van het wijkactieplan zijn de bevindingen van buurtbewoners, reeds aanwezige analyses van ondermeer de GGD, enquêtes van de bewonersorganisatie, etc. “De kunst is zonder hoogdravende plannen en ideeën de problemen om te buigen in kansen en perspectieven voor met name de jeugd in Montaña¹⁴.”

De ambities voor de wijk Montaña vertalen zich in één hoofddoelstelling:
Meer perspectief voor de jeugd.

Het Tim di Bario van Montaña wil dit mogelijk maken door:

- Meer ondersteuning en interventies in de familiesituatie waarin de jongeren op groeien.
- Betere voorzieningen voor zowel de jongeren zelf maar ook de ouders op wijkniveau.

Dat heeft geleid tot verschillende concrete projecten:

- Renovatie van Sentro di Bario Montaña (SBM), inclusief speeltuin, basketbalveld /voetbalveld.
- Opknappen en van verlichting voorzien van het honkbalveld in Montaña Abou.
- Herinrichting van 7 speelplekken dichtbij de woningen in Montaña Abou.
- 1 km extra straatverlichting en voetpaden op de hoofdwegen.
- Uitbreiding met 30% van de op dit moment aanwezige kinderopvangplaatsen.
- 50% meer huiswerkbegeleidingplaatsen.
- 2 sportleiders voor jongeren van 0 -12 en vanaf 12 -18.
- 2 TOS-containers.
- Spreekuur van de politie, Ban Bario Bek, PSI/Skuchami, e.a.
- Ketenaanpak huiselijk geweld en incest.

In het kader van de nieuwe input integrale wijkaanpak zijn in 2011 2 projecten tot uitvoering gebracht: op 29 maart is de duimdropcontainer bij Sentro di Bario Montaña te Montaña Rey feestelijk geopend. Daarnaast is een handboek overhandigd, over hoe de bewoners zelf een beheersplan voor hun Sentro di Bario kunnen schrijven. Tot slot is begin oktober 2011 de verlichting inwerking getreden bij honkbalveld Montab bij Montaña Abou.

Problemen / behoeftes

Op basis van een in het kader van het PNDB uitgevoerd onderzoek kunnen de belangrijkste problemen en behoeftes van Montaña Abou anno 2011 als volgt worden weergegeven:

¹⁴Daal, V., e.a. [eindredactie] (2009), Integrale Wijkaanpak Curaçao 2009-2019. Deel I Nos ta kere. Een nieuwe manier van denken en werken in de wijken. Deel II Nos ta hasi! Plan di Akshon di bario Montana, Sapate, Gibraltar, Rooi Santu i Scharloo Abou/ Fleur de Marie, Programmasecretariaat Integrale Wijkaanpak Curacao, Curacao

Wonen en woonomgeving

- Het ontbreekt aan gemeenschappelijke openbare ruimtes in de wijk, er is behoefte aan het creëren van meer speel- en ontmoetingsplekken in de wijk.
- Het verbeteren van het verouderde Sentro di Bario wordt als noodzakelijk gezien, men wil graag de staat en aantrekkingskracht van het buurtcentrum en de buitenruimte eromheen verbeteren.
- De werkwijze van het huidige Sentro di Bario heeft aanpassing, er is behoefte aan een meer vraaggericht buurtcentrum, dat beter inspeelt op de concrete vragen en behoeftes die in de wijk leven.

Werken

- De werkloosheid wordt als te hoog ervaren en er zijn veel schooldrop-outs, onderzocht zou moeten worden in hoeverre de bewoners van Montaña mee kunnen liften op de economische ontwikkeling rondom Barbara Beach.

Leren en opgroeien

- De buitenruimte bij het Sentro di Bario wordt momenteel onvoldoende benut als speelplek, de speeltoestellen zijn in slechte staat en staan in de volle zon. Kinderen hebben een prettige speelomgeving nodig waar zij beschut kunnen spelen en zich kunnen ontwikkelen.
- Voor jongeren is er geen voorziening die voorziet in hun behoefte aan activiteiten. De wens bestaat jongeren uit de wijk een ontmoetingsplek te bieden waar zij onder begeleiding sport- en spelmogelijkheden krijgen aangeboden.
- Er is gebrek aan kinderopvangplaatsen in Montaña, het realiseren van extra kindplaatsen wordt noodzakelijk geacht.
- Ook het naschoolse aanbod wordt als onvoldoende ervaren, de buurt wil graag het aanbod naschoolse opvang uitbreiden om zo tevens te werken aan het voorkomen van leerachterstanden.

Familie en gezin

- De dienstverlening vanuit de overheid is minimaal ontwikkeld in deze wijk, de mensen willen graag meer overheidsvoorzieningen dichterbij.
- Huiselijk geweld en incest komt veel voor, een hierop afgestemde hulpverlening is nodig om deze problematiek aan te pakken.

Veiligheid en overlast

- De verkeerssituatie is onveilig voor voetgangers, meer verlichting is gewenst in met name Kaya Montaña.

Helden / Baluartenan

Door de buurtbewoners zijn enkele personen genoemd die op de een of andere manier een belangrijke rol hebben gespeeld:

- Dhr. Elsie Solassa: medeoprichter en eerste voorzitter Sentro di Barrio Montaña.
- Dhr. Ephraim Cijntje: politiek leider van voormalig partij PSD (Partido Social Democraat).
- Dhr. Humprey Davelaar: politiek leider van de PNP (Partido Nashonal di Pueblo) ex-gedeputeerde en jarenlang voorzitter van de koepelorganisatie van buurtcentra FESEBAKO
- Mevr. Maria Liberia Peters: politiek leider van de PNP, ex-minister president
- Leonilda Sofia Curie: Beter bekend als amika Ida of Juffr. Ida, werd lid van het Antilliaans Meisjes Gilde in 1963 toen ze 8 jaar was en is daarna haar hele leven lid gebleven en vanaf 1977 tevens hoofdleidster.
- Erik Sebastian Sophia: Actief scoutinglid, werd op 14 jarige leeftijd geïnstalleerd als verkenners bij de groep St. Dominicus Montaña. Is scoutingleider sinds 1993.
- Nora Magdalena: Ridder in de Orde van Oranje Nassau voor haar werkzaamheden die ze 44 jaar lang verrichtte voor het Wit Gele Kruis en als actieve vrijwilliger voor verschillende organisaties zoals Totolika, de kerk van Montana en Fundashon Pro Bista.
- Rubi Domitili: Zeer betrokken en actieve medewerker van het buurtcentrum

Bijlage 1: Profiel van zone Montaña Rey

	Curaçao 1992 Census CBS	Curaçao 2001 Census CBS	Montaña Rey 1992 Census CBS	Montaña Rey 2001 Census CBS	Montaña Rey 2009 Buurt- monitor
Bevolking	144097	130627	3905	3425	
Sexratio *	111	116	110	118	132
Jongeren % (0-14 jaar)	25.9	23.6	27	25	18.8
Personen % (15-65 jaar)	66	65,6	68	67	69.7
Ouderen % (65-plussers)	8.1	10.8	5	8	11.5
Katholieken %	81.3	80.1	82	81	
Onkerkelijk %	5.1	4.6	5.5	4.4	
Papiamentstalige Huishoudens %	83.3	80.8	89	86	
Allochtonen %	12.5	15.8	7.5	12.3	14.9
Vertrekplannen %		6.2		6.1	
Tienermoeders (15-19jr) %	7.0	7.3	4.3	5.3	3.6
Schoolparticipatie 15-19 jaar %	72.5	81.5	69.1	86.9	
Schoolparticipatie 0-3 jaar 13-14-15 jaar op basisschool %	35.2	42.4	36.3	46.1	16.3
Hoog opgeleiden / 100 laag opgeleiden **	23.1	38.3	17.6	32.9	
Dropout %	45.3	45.2	37.9	43.7	
Analfabeten %	3.9	3.6	2.9	2.4	
Schoolbussers %	11.4	12.4	8.7	10.4	
Gem. Inkomen werkende	2273	2646	1909	2366	
Gem. Huishoudinkomen	3451	3701	3216	3359	
Werkloos %	16.9	15.8	17.2	15.8	
Jeugdwerkloosheid %	32.7	33.7	31.1	30.6	
Langdurig werkloos %		49.1		54.2	
Economische afhankelijkheid	179	182	162	166	

* Aantal vrouwen op 100 mannen

** Aantal hoog opgeleiden personen per 100 laag opgeleide personen

Bijlage 2: Geraadpleegde informanten

Dit buurtprofiel is tot stand gekomen dankzij de inzet en waardevolle bijdrage van velen. Speciale dank gaat uit naar de wijkvertegenwoordigers en alle bewoners die tijdens verschillende bijeenkomsten zeer veel informatie hebben aangeleverd:

- Alle betrokken bewoners van Montaña.
- Mevr. Minoesh “Popy” Martina-Bernadina, voorzitter Sentro di Bario Montaña.
- Mevr. Merle Pinedo, medewerker Sentro di Bario Montaña
- Dhr. Elsie Solassa, medeoprichter en 1ste voorzitter Sentro di Bario Montaña.

Bijlage 3: Literatuurlijst

Brenneker, P. (1969-1975) *Sambumbu: volkskunde van Curaçao, Aruba en Bonaire*. Curaçao 1969-1975, Volume 1-10

Centraal Bureau voor de Statistiek (2002), *Censusatlas 2001*, Curacao, Nederlandse Antillen

Centraal Bureau voor de Statistiek (2003), *Leefsituatie in enkele achterstandsbuurtten van Curacao. Historische achtergronden en statistische feiten*, Curaçao.

Centraal Bureau voor de Statistiek (2010), *Resultaten Arbeidskrachten-onderzoek Curacao 2009*, Curacao

Commissie 150 jaar Rooms Katholiek Onderwijs (1992), *150 jaar Rooms Katholiek Onderwijs op de Nederlandse Antillen. Een gedenkboek ter herinnering aan de komst der Zusters 150 jaar geleden op de Nederlandse Antillen*, Curaçao

Daal, L. H. (1992), *Antilliaans Verhaal. Geschiedenis van Aruba, Bonaire, Curaçao, Saba, St. Eustatius en St. Maarten*, Nederland.

Daal, V., e.a. [eindredactie] (2009), *Integrale Wijkaanpak Curaçao 2009-2019. Deel I Nos ta kere. Een nieuwe manier van denken en werken in de wijken. Deel II Nos ta hasi! Plan di Akshon di bario Montana, Sapate, Gibraltar, Rooi Santu i Scharloo Abou/ Fleur de Marie*, Programmasecretariaat Integrale Wijkaanpak Curacao, Curacao

Dienst Cultuur en Educatie (1994), *Nieuw beleid: Project wijkbeheer en vernieuwing*, Curacao

Dienst Cultuur en Educatie (2000), *Samenwerken aan Integrale Wijkaanpak*, Curaçao

Directie Cultureel Educatieve Zaken (KEZ) / Eilandgebied Curaçao (1996) *Cultureel Educatief Wijkbeleid Curacao 1997-2000*, Curacao

Federatie Antilliaanse Jeugdzorg (2003), *Ruimte voor de jeugd; een inventarisatie onderzoek naar bestaande faciliteiten voor kinderen en jongeren in verschillende wijken van Curaçao*, Curaçao

Federatie Antilliaanse Jeugdzorg (2005), *Hóben aktivo, foko di positivismo, aktivitat pa hubentut den bario; een pilotprogramma naschoolse activiteiten voor jongeren op Curaçao*

Federatie Antilliaanse Jeugdzorg (2010), *Jong & Moeder. Een inventariserend onderzoek naar de situatie van tienermoeders op de Nederlandse Antillen*,

FAJ in samenwerking met SIFMA, *in opdracht van Samenwerkende Fondsen Aruba en Nederlandse Antillen*, Curaçao/ Sint Maarten

Gill, R. (1999), *Een Eeuw Architectuur. De architectuur en stedenbouw van de twintigste eeuw op Curaçao*, Curacao

Grupo di trabou IPK/ UNA (1993), *Kultura, base pa desaroyo propio di Korsou. Nota di diskushon pa e seminario 20-21 di mart 1993*, Curaçao

Hartog, J. (1961), *Curaçao Van Kolonie tot Autonomie. Deel I (tot 1816)*, Aruba.

Hartog, J. (1961), *Curaçao Van Kolonie tot Autonomie. Deel II (na 1816)*, Aruba.

Inspectie Ontwikkelingssamenwerking te Velde (IOV) (1990), *Volkshuisvesting Curaçao; een evaluatie van het huisvestingsprogramma van de Fundashon Kas Popular (FKP), 1979 – 1989*, Curaçao

Janga, L. (2006), *Wijkontwikkeling op Curaçao. Dienst Ruimtelijke Ontwikkeling en Volkshuisvesting (DROV)*, Curaçao

Janknegt, R. (september 2007), *Curaçaose Hoffes. Publicatie onder auspicien van de Stichting Curaçaose Hoffes*, Curacao.

Krafft, Dr. Ds. A.J.C. (1951), *Historie en Oude Families van de Nederlandse Antillen. Het Antilliaanse Patriciaat*, Curacao.

Kultura propio (1996), *Barionan, base pa un nashon*, Curaçao

Leue, H. (1993), *Hende ta sostenè lok'e e mes a yuda krea!*, Curaçao

Martina, C. (1995), *Buurtcentrum een van de mechanismen voor de ontwikkeling van de buurtbewoners*, Curaçao

Wallée, M. (2010), *Mapa Kultural di Kòrsou*, Het Startbureau Foundation, Curaçao

Colofon

Buurtprofiel Montaña Rey

Teksten:

Indigo Blue consult

In opdracht van:

Ministerie SOAW

Foto's:

Tysa Photography

Grafische vormgeving:

Ariadne Faries

Print/Distributie:

Ministerie SOAW

Informatie:

Ministerie SOAW

Sector Familie en Jeugd

Apna gebouw 5e verdieping

Tel: 466 93 43

MINISTERIE VAN
**SOCIALE ONTWIKKELING, ARBEID
EN WELZIJN**